

УПАТСТВА

На Управувачкиот орган на INTERREG - ИПА Програмите за прекугранична соработка помеѓу Република Бугарија и Република Северна Македонија, Република Бугарија - Република Србија и Република Бугарија - Република Турција
дополнени на 23.04.2020 год.

Во врска со воведената вонредна состојба на територијата на **Република Бугарија** што стапи на сила на **13.03.2020** година, како и другите вонредни мерки воведени на териториите на државите партнери, **Управувачкиот орган на INTERREG - ИПА Програмите за прекугранична соработка 2014-2020** помеѓу **Република Бугарија и Република Северна Македонија, Република Бугарија - Република Србија и Република Бугарија - Република Турција**, ги дава следните упатства за периодот до завршување на вонредната состојба:

I. ПРЕДДОГОВОРНИ ПРОЦЕДУРИ И ДОГОВАРАЊЕ

Управувачкиот орган ќе обезбеди непрекинат процес на преддоговорни процедури и склучување на договори со цел недопуштање на забавување во договарањето по **INTERREG - ИПА Програмите за прекугранична соработка 2014 - 2020**.

Преддоговорните процедури ќе се извршат во писмена форма или преку видео конференциска врска со Водечкиот партнер, во случај кога има потреба. Проверките кои можат да бидат извршени само на место се планираат и спроведуваат согласно специфичностите и барањата на вонредните мерки на територијата на партнерските држави.

Подготовката на договорите за грант е согласно утврдена постапка. Договорите за грант ќе бидат испраќани преку курирски служби за потпишување и ставање на печат од страна на Водечкиот партнер.

II. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПРОЕКТИ

1. Анализа на планираните дејности

Во случај кога вонредните мерки влијаат на имплементација на проектот, партнерите треба да направат анализа на планираните активности, вклучително и мерките за информација и визуелизација, со цел проценка кои активности можат да бидат одложени за подоцна и кои можат да продолжат да се исполнуваат. Доколку е неопходно одреден настан да биде откажан / одложен, вклучувајќи и поради тоа што партнерите / заинтересираните страни не можат да присуствуваат, поради ограничувањата воведени од горенаведените вонредни мерки или поради други објективни причини, партнерите треба да **размислат за можностите за алтернативни начини на реализирање** - на пример: онлајн конференции / видео конференции и друго, а во однос на мерките за информација и визуелизација - преку онлајн дистрибуирање во социјалните медиуми, телевизии, радија и други, со цел намалување до минимум на негативното влијание врз исполнувањето на работниот план.

При давање на извештаи за овие активности, треба да се приложат **придружните доказни материјали** - фактури, налози за плаќање, извештаи од банка - изводи, сметководствена евиденција, протоколи за примање на услуги, список на учесници, програма за настан, копија на публикација, „фотографии од екранот“ (print screen) од онлајн / видео линк / објавување на социјални медиуми, сертификат од медиуми, користени / изработени материјали и протоколи од настан и др., соодветни договори со изведувачи и спроведени тендерски постапки (доколку е применливо), како и сите останати доказни средства опишани во Прирачникот за имплементација на проектите. Во сите случаи, бенефициентите треба да достават анализа на преостанатите неисполнети проектни активности / настани во која ќе го претстават во детали начинот на нивното исполнување или планираните промени / реорганизација. Горепосочената анализа треба да биде доставена заедно со извештајот за напредокот на проектот по датата на објавувањето на вонредната состојба.

Доколку партнерите избираат да спроведат некоја од проектните активности на алтернативен начин, Водечкиот партнер мора да го **достави соодветното барање за измена преку Бенефициентскиот портал, според постапката опишана во делот за модификација на договорите за грант во Прирачникот за спроведување на проекти од соодветната програма.**

ВАЖНО! Водечкиот партнер треба да одржува постојан контакт со Заедничкиот секретаријат за какви било измени во договорот за грант што можат да бидат предизвикани од воведените вонредни мерки.

2. Привремено запирање

Во врска со објавената вонредна состојба во Република Бугарија и вонредните мерки воведени во партнерските држави, во случај на образложено барање од страна на водечкиот партнер врз основа на член 11, алинеја 8, ред 2, во врска со член 21, алинеја 1, ред 2 од договорот за грант, подкрепено со соодветни докази за фактичката неможност за исполнување на активностите по проектот, УО ќе одобрува **привремено запирање на рокот на исполнување на договорот за грант**. Барањето за привремено запирање треба да биде потпишано од законскиот застапник на Водечкиот партнер и да биде испратено во форма на скениран документ на емаил адресата: е- tcm@mrrb.government.bg.

Водечкиот партнер треба да го посочи конкретниот период со почетна и крајна дата и тој не може да биде подолг од објавениот период на вонредната состојба или други вонредни мерки. УО ќе ги извести водечките партнери со официјално писмо за рокот на запирање на секој договор за грант поединечно. Привременото запирање на проектите може да биде продолжено во случај на продолжување на вонредната состојба / вонредните мерки на територијата на соодветната држава и / или со образложена неопходност од страна на бенефициентите. За таа цел Водечкиот партнер го известува УО согласно погоре опишаниот редослед. Рокот за исполнување на проектот се продолжува за период еднаков на периодот на привременото запирање.

Проектните партнери треба да имаат предвид дека за време на периодот на запирање на договорот **не треба да се извршуваат активностите по проектот**. Трошоците за активностите исполнувани за време на периодот на запирање на исполнување на договорот, нема да бидат признаени за рефундирање и ќе бидат за сметка на бенефициентот. Барањата за известување, поврзани со содржината, формуларите и роковите остануваат непроменети. Бенефициентите треба да гарантираат навремен отчет пред сите органи за управување на програмите за прекугранична соработка.

ВАЖНО! Запирање на исполнување на договори за услуги / испорака / градба

Бенефициентите чиишто договори за грант се привремено запрени и кои имаат склучено договори за услуги / испорака / градба за исполнување на активностите по проектот согласно правилата на PRAG, треба да ги запазат соодветните клаузули за привремено запирање, дел од специјалните и општите услови на договорите, како и соодветното законодавство.

Известувањето за привременото запирање се изготвува од страна на договорниот орган во писмена форма, со испраќање на писмо или административна заповед до исполнителот при што треба да се запазат специфичните важечки национални законски норми и правила, кои се однесуваат на соодветниот вид на активности и предметот на исполнување на договорот. Писмото за известување / административната заповед треба да се повикува на соодветните клаузули за привремено запирање, согласно специјалните и општите услови на договорот за услуга / испорака / градба, како и да го дефинира рокот на привремено запирање на договорот и да ја вклучува соодветната идентификација на програмата, проектот и договорот со исполнителот. Бенефициентите треба да имаат во предвид дека горе опишаните клаузули од општите услови од договорот за услуга / испорака / градба не предвидуваат продолжување на роковите за исполнување на дејностите во склучените договори, туку нивното привремено запирање и не треба да водат до склучување на дополнителни договори за нивно продолжување.

Кај договори кои се склучени по спроведување на тендерска постапка од типот Single tender или под прагот од 2.500 евра, кога според важечкиот предлог договор единствената можност за привремено запирање е во случај на „Contracting Authority not fulfilling payment and other obligations“, бенефициентите треба да го земат предвид член 11, алинеја 9 од договорот за грант, според кој не треба да се извршуваат дејности по проектот во периодот на привременото запирање; трошоците за активностите извршени во периодот на привременото запирање на договорот за грант не подлежат на верификација и поврат. **Во такви случаи бенефициентите треба да ги информираат своите исполнители дека нема да можат да ги исполнат плаќањата по соодветниот договор, како и другите задолжувања, поради привременото запирање на договорот за грант и “случај на виша сила“.** Известувањето за привременото запирање на проектот треба да биде направено од страна на договорниот орган во писмена форма и треба да биде испратено писмо за известување до исполнителот при што треба да бидат запазени специфичните важечки национални законски норми и правила, кои се однесуваат на соодветниот вид на активности и предметот на исполнување на договорот. Писмото за известување треба да се повикува на соодветните клаузули за привремено запирање на договорот за услуга / испорака / градба, како и да го дефинира рокот на привремено запирање на договорот и да ја вклучува соодветната идентификација на програмата, проектот и договорот со исполнителот. Бенефициентите треба исто така да вклучат и барање за писмена потврда од исполнителите за запирањето во согласност со клаузулите на договорот за услуга / испорака / градба.

По завршување на вонредната состојба / вонредните мерки, кои се причина за привремено запирање на исполнувањето, Водечкиот партнер не треба да испраќа барање за обновување на рокот за исполнување на проектите, при што УО ќе го извести за актуелниот рок за завршување на активности според договорот за грант. Во случај на неопходност, Водечкиот партнер може да побара обновување од датумот пред завршување на вонредната состојба, со тоа што УО ќе го извести бенефициентот за крајниот рок за завршување на проектот.

Во период од **15 календарски дена** по обновување на периодот на исполнување, водечкиот партнер треба да достави до Заедничкиот секретаријат **анализа на планираните дејности**, при што треба да ги земе во предвид сите пречки кои може да произлезат од мерките поврзани со COVID – 19, како и можностите за исполнување на меките дејности на алтернативен начин, вклучително дигиталниот начин. Во рамки на тој рок и кога е неопходно, водечкиот партнер му доставува на Заедничкиот секретаријат и известување за мала промена на содржината на проектот, заедно со актуелизиран план за исполнување на дејностите или соодветното барање за промена на договорот до Управувачкиот орган. Кога исполнувањето на проектот е при крај, во писмото на Управувачкиот орган за запирање на проектот може да биде посеочен пократок рок за доставување на анализа.

3. Договори за исполнители на јавни набавки

Во случај на **последователна неможност за извршување на договорот со исполнителот на јавна набавка согласно предвидените услови под кои бил потпишан, особено во однос на рокот на извршување, бенефициентите, како договорни органи според ПРАГ можат да дозволат изменување на условите на договорот само ако неизвршувањето се должи на „виша сила“ / „непредвидени околности“**, соодветно дефинирани во договорот со конкретниот исполнител и / или при стриктно придржување кон одредбите на член 21 од договорот за грант. Во тие случаи бенефициентите треба да се повикаат на клаузулите за непредвидени состојби од договорите со исполнителите, со почитување на соодветните одредби од националното законодавство, вклучително и одредбите за градежни работи (како што е ЗУТ за бугарските бенефициенти/ Закон за градење за македонските), каде е тоа возможно.

4. Рок на договорите за грант

Согласно Прирачникот за исполнување на проектите рокот на имплементација на проектите не може да биде продолжен над максимално дозволениот рок на соодветната специфична цел, определен во Насоките за аплицирање.

III. ИЗВЕСТУВАЊЕ, ДОКУМЕНТАЦИСКИ ПРОВЕРКИ И ПРОВЕРКИ НА МЕСТО

1. Известувањата кон Заедничкиот секретаријат и поднесувањето на барања за прво ниво на контрола остануваат согласно досегашните правила и формат - со електронската размена на документи преку Бенефициентскиот портал.

2. Документациските проверки извршувани од Заедничкиот секретаријат и контролорите од „Прво ниво на контрола“ продолжуваат по регулираниот начин.

3. Проверките на место, извршувани од Заедничкиот секретаријат и контролорите од „Прво ниво на контрола“, ќе бидат сообразени согласно специфичностите и барањата на вонредните мерки кај партнерските држави. По проценка на Заедничкиот секретаријат / контролорите од „Прво ниво на контрола“ и по одобрение на Управувачкиот орган можат да бидат извршувани „виртуелни проверки на место“, за чија подготовка бенефициентите претходно ќе бидат инструктирани. Проверките на интелектуалните продукти, веќе реализираните настани, интернет страници и промотивни материјали ќе се извршуваат само по електронски пат, при што може да се бара доставување на примероци по пошта, а тие примероци ќе се разгледуваат со запазување на противепидемиски мерки. Проверките што можат да бидат извршени само на место, се планираат и спроведуваат сообразно со спецификите и барањата на вонредните мерки во партнерските држави.

4. Во случај на невозможност на запазување на рокот за исполнување на направените препораки, производ на извршените проверки на место, во врска со поднесено барање за прво ниво на контрола или тромесечен / финален извештај за напредокот, поради воведената вонредна состојба во соодветната држава, Водечкиот партнер треба да го извести Заедничкиот секретаријат / Прво ниво на контрола со писмо, потпишано од законскиот претставник на Водечкиот партнер и испратено преку Бенефициентскиот портал или на емаил адресата: e-tcm@mrrb.government.bg со образложение и наведен конкретен нов рок на исполнување.

IV. БАРАЊА ЗА ПЛАЌАЊЕ; РЕШЕНИЈА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИ КОРЕКЦИИ, ВРАЌАЊЕ НА СРЕДСТВА НА УО

1. **УО ќе продолжи да ги обработува барањата за аванси, привремени и конечни плаќања.** При барање на дополнителни информации и /или корекции од страна на УО, по пристигнати барања за плаќања, рокот за испраќање на одговорот започнува / продолжува да тече од датумот на престанок на вонредната состојба објавена во Република Бугарија со решение на НС од 13.03.2020 година. Препорачуваме, доколку е можно, бенефициентите да ги доставуваат потребните документи навремено;

2. **УО ќе продолжи да ги обработува сигналите за неправилности во однос на партнерите на територијата на Република Бугарија и да издава решенија за определување на финансиски корекции.** Рокот за поднесување на писмени приговори според член 73, алинеја 2 од ЗУСЕСИФ и за поднесување на жалби за издадените актови започнува / продолжува да тече од датумот на престанок на вонредната состојба објавена во Република Бугарија со решение на НС од 13.03.2020 година;

3. **УО ќе продолжи да издава писма за враќање на средства по финансиски корекции и нереализирани аванси.** Роковите за враќање, посочени во писмата започнуваат / продолжуваат да течат од датумот на престанок на вонредната состојба објавена во Република Бугарија со решение на НС од 13.03.2020 година.

V. ДРУГО:

Сите останати насоки, укажувања и барања, поврзани со кандидирањето и исполнувањето на проектите по програмите остануваат непроменети.

Следете ги актуелните информации на интернет страниците на програмите:

<http://www.ipa-cbc-007.eu/>

<http://www.ipacbc-bgrs.eu/>

<http://www.ipacbc-bgtr.eu/>

како и на страната на Министерството за здравство: www.mh.government.bg, во однос на вонредните мерки валидни за Република Бугарија.

Ве молиме, сите конкретни прашања поврзани со исполнување на договорите во периодот на вонредните мерки во Република Бугарија и партнерските држави да бидат доставувани преку следната електронска адреса: e-tcm@mrrb.government.bg